

רע"פ 5606/19 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 5606/19

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע בעפ"ג 53968-03-19 מיום 6.8.2019 על ידי כב' הנשיאה רויטל יפה-כ"ץ וכב' השופטים שרה דברת ויואל עדן ובקשה לעיכוב ביצוע פסק דין

בשם המבקשת: עו"ד נעם אליגון

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' הנשיאה ר'יפה-כ"ץ וכב' השופטים ש'דברת-י' עדן) מיום 6.8.2019 בעפ"ג 53968-03-19, בגדרו נדחה ערעור שהגיש המבקש על חומרת העונש שהושת עליו בגזר דינו של בית משפט השלום בבאר שבע (כב' השופט י' ליבדרו) בת"פ 4332-12-16.

רקע והליכים קודמים

1. המבקש הורשע על פי הודאתו, שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן המייחס לו עבירה של

עמוד 1

תקיפה לפי סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, (להלן: חוק העונשין); הטרדה מינית, עבירה לפי סעיף 3(א), 6(א)+(ג) ו-5 לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998; ומעשה מגונה בקטין, עבירות לפי סעיף 348(ד)(1) לחוק העונשין. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לעניין העונש, למעט לעניין רכיב הפיצויים, אך במסגרתו סוכם כי המבקש יישלח לקבלת תסקיר מאת שירות המבחן וכן כי תוגש בעניינו חוות דעת מאת המרכז להערכת מסוכנות.

כתב האישום המתוקן מחזיק בשלושה אישומים. בחלק הכללי לכתב האישום מוסבר כי המבקש עבד כאחראי אירועים באולם חתונות (להלן: האולם). במסגרת עבודתו, היה אחראי המבקש על קבלת מלצרים לעבודה ועל ניהולם.

על פי האישום הראשון, המתלוננת 1, בהיותה קטינה, הגיעה להתראיין אצל המבקש במטרה לעבוד כמלצרית באולם. במהלך הראיין, סיירו המבקש והמתלוננת 1 באולם, כאשר בשלב כלשהו נכנסו השניים לחדר השירות. בעודם לבד בחדר, הכניס המבקש ידו מתחת לחולצתה של המתלוננת 1 מספר פעמים באמתלה כי הוא מעוניין להתאים עבורה תג הנושא את שמה, על אף שהמתלוננת 1 אמרה לו כי היא אינה חשה בנוח במצב זה, ותוך כדי כך נגע המבקש בגופה. לאחר מכן הודיעה המתלוננת 1 למבקש כי היא איננה מעוניינת עוד לעבוד באולם.

על-פי האישום השני, המתלוננת 2, בהיותה קטינה, עבדה כמלצרית באולם תחת אחריותו של המבקש. המבקש ביקש מהמתלוננת 2 להגיע לאולם לקפל מפיות בתמורה לתשלום נוסף. עוד ביקש ממנה להגיע לבושה בחולצות בעלות מחשוף. המתלוננת 2 נעתרה לבקשותיו אלו. בארבעה מועדים שונים, בעודם מקפלים מפיות לבדם באולם, משך המבקש את חולצתה של המערערת מספר רב של פעמים וחשף את חזה. בשל אירועים אלו, עזבה המתלוננת 2 את האולם, אך היא שבה לעבודה לאחר שקיימה דין ודברים עם המבקש, במסגרתם טען כי לא יתפתח ביניהם כל קשר מיני. ואולם, כששבה המתלוננת 2 לאולם לקפל מפיות, חזר המבקש על מעשיו ומשך את חולצתה מספר פעמים וחשף את חזה ואף העיר לה כי עליה לפשוט מעליה את חזייתה. בשל כך, עזבה המתלוננת 2 את עבודתה באולם.

על-פי האישום השלישי, המתלוננת 3, בהיותה קטינה, הגיעה לראיין עבודה כמלצרית באולם. בשלב מסוים, כשנכנסו המבקש והמתלוננת לחדר ההלבשה באמתלה כי הוא מעוניין להתאים עבורה תג, הכניס המבקש ידו תחת חזייתה ונגע בחזה מספר פעמים. בהמשך לכך, יצר המבקש קשר עם המתלוננת 3 ואמר לה כי עליה להגיע לאולם היות שהתג שלה נשבר. משהגיעה המתלוננת 3 לאולם, והשניים נותרו לבדם, הכניס המבקש ידו מתחת לחולצתה של המתלוננת, הזיז את חזייתה ונגע בחזה מספר פעמים, כאשר בשלב מסוים משך בכוח חולצתה וחזייתה כך שאחד משדיה יצאו החוצה, והכל לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים. בשל כך, עזבה המתלוננת 3 את עבודתה באולם.

2. ביום 21.1.2018 התקבלה חוות דעת מהמרכז להערכת מסוכנות בעניינו של המבקש; הטיעונים לעונש נדחו מספר פעמים. בשים לב להליך הטיפול שעבר המבקש ובשים לב לחלוף הזמן שעבר מאז שהתקבלה הערכת המסוכנות בעניינו, עתר המבקש ביום 13.1.2019 לדחיית מועד דיון הטיעונים לעונש פעם נוספת לשם קבלת הערכת מסוכנות עדכנית בעניינו. בית משפט השלום דחה בקשה זו נוכח הזמן הרב שחלף בין הכרעת הדין והטיעונים לעונש שנגרם עקב בקשות לדחיית הדיונים שהגיש המבקש פעם אחר פעם על מנת לקבל תסקירים מאת שירות המבחן. ביום 10.2.2019 גזר בית משפט השלום את דינו של המבקש.

בקביעת מתחם העונש ההולם, מצא בית משפט השלום כי יש להעמיד עונש הולם לכל אישום בנפרד. בגין האישום הראשון נקבע מתחם שנע בין עונש של מאסר מותנה לבין מאסר של מספר חודשים שיכול ויורוצה בעבודות עמוד 2

שירות; בגין האישום השני, נקבע מתחם עונש שנע בין מאסר מותנה לבין שישה חודשי מאסר; ובגין האירועים המתוארים באישום השלישי, נקבע מתחם עונש שנע בין עונש מאסר שיכול וירוצה על דרך של עבודות שירות לבין שנת מאסר בפועל.

בקביעת העונש בתוך המתחם, התחשב בית משפט השלום לקולא בחלופי הזמן מאז ביצוע העבירות; לפיכך המשמעותי ששילם המבקש מבעוד מועד לשלוש המתלוננות; להודאתו וללקיחת האחריות על ידו; לנזק שנגרם לו ולמשפחתו; לתרומתו לקהילה; לנסיבותיו האישיות; ולהשתלבותו בהליך הטיפול.

עוד התחשב בית המשפט בהערכת המסוכנות שהוגשה בעניינו של המבקש. בהקשר זה, קבע בית המשפט כי חרף העובדה שחלפה תקופה משמעותית בין המועד בו נערכה הערכת המסוכנות לבין מועד הטיעונים לעונש, כאשר בתקופה זו שולב המבקש בטיפול, "לא ניתן לאיין את משקלה של הערכה זו באשר זו נשענת גם על גורמי סיכון סטטיים שלא השתנו במהלך תקופה זו, דוגמת העבר הפלילי קודם, לרבות הרשעה בעבירות מין, זהות הקורבנות, קרבתו אל הקורבנות, מספר הקורבנות וגילן..." וכן כי אף בחלופי תקופה זו, שולב המבקש בקבוצה טיפולית מכינה וטרם החל טיפול ייעודי בעבירות מין. יחד עם זאת, מצא בית המשפט כי "חלופי הזמן והשתלבותו של הנאשם [המבקש בהליך דן - ג'.ק] בקבוצה הטיפולית המכינה הובילו את הנאשם [המבקש] למספר תובנות אשר בכוחן להפחית במידה מסוימת את המסוכנות ובמסגרת גזר דין זה יוצא אני מתוך הנחה שכזו".

בסוף גזר דינו, עמד בית משפט השלום על עברו הפלילי המגוון של המבקש, ובפרט הרחיב לעניין הרשעתו הקודמת בעבירות מין (להלן: התיק הקודם), כאשר גזר הדין בגין המעשים שביצע בתיק הקודם, שכלל מאסר מותנה בן 12 חודשים, ניתן זמן קצר (כחודש ימים) לפני שביצע המבקש חלק מן המעשים בהם הורשע בהליך דן. בהתחשב בכל האמור, קבע בית המשפט כי אין מנוס מהטלת עונש מאסר לריצוי בפועל תוך הפעלת המאסר המותנה שנגזר עליו בתיק הקודם, ויחד עם זאת מצא להקל עמו בקביעת העונש בתוך המתחם בהתחשב בשיקולי השיקום. לפיכך, גזר בית המשפט על המבקש 9 חודשי מאסר; מאסרים מותנים; פיצוי לכל מתלוננת; כמו-כן הופעל המאסר המותנה מהתיק הקודם באופן זה ש-3 חודשים ירוצו במצטבר, ו-9 חודשים ירוצו בחופף.

3. ערעור שהגיש המבקש על חומרת העונש לבית המשפט המחוזי נדחה. בערעורו, טען המבקש, בין היתר, כי עקב חלופי הזמן וההליך הטיפולי שעבר היה מקום להורות על עריכת הערכת מסוכנות עדכנית בעניינו בטרם נגזר דינו. בית המשפט המחוזי דחה טענה זו בקבעו כי חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006, מסייג הצורך בקבלת הערכת מסוכנות במקרים בהם בית המשפט גוזר מאסר בפועל, ומשכך, הערכת מסוכנות כלל לא נדרשה, וכי ממילא בעניינו של המבקש הוגשו שלושה תסקירים מאת שירות המבחן המפרטים את ההליכים הטיפוליים שעבר. עוד עמד בית המשפט המחוזי בהרחבה על עובדות כתב האישום המתוקן, על חומרת וריבוי מעשי המבקש, על קורבנותיו, על הנסיבות החמורות של ביצוע העבירות והמשמעות הקשה של ביצוען כלפי הנפגעות.

המבקש ממאן להשלים עם פסק הדין, ומכאן הבקשה שלפניי.

נימוקי הבקשה

4. המבקש טוען כי עניינו מעלה שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית הנוגעת לקבלת הערכת מסוכנות עדכנית טרם בית משפט גוזר דינו של נאשם. לדידו, הפרקטיקה הנוהגת הינה כי הערכת מסוכנות תקפה ל-12 חודשים, אולם היות שאין כלל מנחה אחיד בעניין המושג "עדכנית", עותר המבקש מבית משפט זה להכריע בעניין. עוד טוען המבקש כי לא ניתן משקל מספק לנסיבותיו האישיות ולהליך הטיפול שערב.

דיון והכרעה

5. לאחר עיון בבקשה על כלל נספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין בקשת רשות הערעור להידחות.

הלכה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן רק במקרים חריגים שבהם מתעוררת שאלה בעלת חשיבות ציבורית או כללית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים או במקרים שבהם מתעורר חשש לאי-צדק מהותי או לעיוות דין (ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצתאור (הדרחיפה) בע"מ, פ"דלב(3) 123 (1982); רע"פ 3667/14 קראדינ' מדינת ישראל(1.6.2014)). הבקשה שלפניי אינה העומדת בתנאים המבוקשים, באשר היא ממוקדת בעניינו הפרטי של המבקש ואינה מעלה שאלה משפטית עקרונית או חשש לאי צדק, על אף ניסיונו של המבקש לשוות לבקשה זו מראית עין של בקשה עקרונית. כך, למעשה, הבקשה נוגעת לחומרת העונש שנגזר על המבקש. כידוע, רשות ערעור במקרים כגון דא תינתן במקרים חריגים בלבד שבהם ניכרת סטייה משמעותית ממדיניות הענישה הראויה והמקובלת בעבירות דומות (רע"פ 2057/19 מרזוק נ' מדינת ישראל(21.3.2019); רע"פ 9137/16 שריג נ' מדינת ישראל (26.3.2018)).

6. לגופו של עניין, סעיף 6(א)(1) לחוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006 קובע בזו הלשון:

6. (א) הגופים המנויים בסעיף קטן זה, לא יחליטו בנוגע לעברייני מין בענינים המפורטים להלן אלא לאחר קבלת הערכת מסוכנות עדכנית:

(1) בית משפט, לעניין מתן אחד מאלה:

(א) גזר דין, למעט עונש מאסר בפועל, ולעניין בית דין צבאי – גם לגבי מתן גזר דין הכולל עונש מאסר בפועל; ואולם בית המשפט רשאי לבקשה הערכת מסוכנות עדכנית לפני מתן גזר דין או לפני מתן החלטה בערעור על גזר דין, גם לגבי גזר דין הכולל עונש מאסר בפועל, אם סבר שהדבר דרוש לעשיית הצדק; בסעיף זה, "גזר דין" – למעט צו לפי סעיף 15(ב) לחוק טיפול בחולי נפש;

לשון החוק בעניין הרלוונטי ברורה: מקום בו גזר דינו של נאשם כולל עונש מאסר בפועל, הרי שקבלת הערכת מסוכנות בעניינו איננה נדרשת, אלא אם סברה הערכאה הדיונית או ערכאת הערעור כי הדבר דרוש לשם עשיית צדק.

7. בענייננו, הושת על המבקש עונש מאסר בפועל, ומשכך קבלת הערכת מסוכנות עדכנית בעניינו כלל לא נדרשת. אף לא מצאתי כי בנסיבות המקרה דכאן היה מקום להורות על קבלת הערכת מסוכנות עדכנית לשם עשיית

צדק. המבקש ביצע שורת עבירות חמורות תוך ניצול סמכותו ותפקידו כלפי שלוש קטינות במספר הזדמנויות, והכל כאשר תלוי ועומד נגדו מאסר מותנה שנגזר עליו בתיק הקודם, בגין ביצוע עבירות מין כאמור, רק זמן קצר טרם ביצע חלק מן המעשים בהן הורשע במסגרת ההליך דנן. בנוסף לכך, לא מצאתי כי העונש שנגזר על המבקש חורג ממדיניות הענישה המקובלת והראויה במקרים דומים, ולבטח שלא חורג במידה ניכרת (ראו והשוו: רע"פ 6652/13 עוזאני נ' מדינת ישראל (14.10.2013); רע"פ 8511/16 פלוני נ' מדינת ישראל (3.5.2018); רע"פ 5205/15 טנוס נ' מדינת ישראל (9.8.2015)). ויוער, כי בבואו לגזור את דינו של המבקש, התחשב בית משפט השלום בהליך הטיפול שערב המבקש, תוך שהיה מוכן להניח כי מסוכנותו המינית אף פחתה בשל חלוף הזמן והשתלבותו במסגרת טיפולית. אף בית המשפט המחוזי סבר, לאחר שעמד באריכות על חומרת וריבוי מעשיו של המבקש, כי בית המשפט השלום העניק משקל רב לשיקולי השיקום בעניינו הן בגזירת העונש והן באופן הפעלת המאסר המותנה, ואף הקל עמו יתר על המידה. בנסיבות אלו, לא מצאתי כל מקום להתערבות.

8. הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת, וממילא נדחית יחד עמה גם הבקשה לעיכוב ביצוע.

ניתנה היום, ה' באלול התשע"ט (5.9.2019).

ש ו פ ט